

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Samlenotat

Dato

18. maj 2021

Rådsmøde (telekommunikation) den 4. juni 2021

Dagsorden	Side
1. Forslag til forordning for europæisk datastyring	2
- <i>Fremskridtsrapport</i>	
2. Det digitale årti – målene for 2030	11
- <i>Politisk drøftelse</i>	
3. Forslag til forordning om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen (omarbejdning)	21
- <i>Tidlig forelæggelse</i>	

1. Forslag til forordning for europæisk datastyring

KOM (2020) 767

Revideret notat. Ændringer er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Europa-Kommissionen (Kommissionen) præsenterede den 25. november "Data Governance Act" (datastyringsforordningen). Forordningen lanceres som den første retsakt på baggrund af Kommissionens datastrategi, der blev fremsat i februar 2020.

Forslaget har til formål at øge tilgængeligheden af data ved dels at styrke tilliden til datadelingstjenester og dels at indføre nye datadelingsmekanismer på tværs af EU. Forslagets hovedelementer er 1) Adgang til offentlige data, som er underlagt tredjeparters rettigheder, 2) regler for datamellemmænd, 3) rammer for såkaldt dataaltruisme, 4) etablering af en ekspertgruppe for datainnovation ("Data Innovation Board").

Regeringen støtter overordnet set formålet og ambitionerne med Kommissionens forslag. Regeringen anser således adgangen til og anvendelsen af data som et væsentligt bidrag til genopretningen af EU's økonomi og til at løse klimaudfordringerne.

Regeringen er enig i, at der er behov for tiltag til at facilitere datadeling på en sikker og ansvarlig måde, som skaber merværdi for borgere og virksomheder i EU. Regeringen støtter tiltag, der understøtter, at data deles uafhængigt af de interesser, formidlere af data i øvrigt måtte have.

Samtidig er det vigtigt for regeringen, at håndhævelsen af tilsynsbestemmelserne og registreringen af datamellemmænd sker på en måde, som ikke påfører medlemsstaterne unødige byrder. Det er således vigtigt for regeringen, at der tages hensyn til eksisterende, velfungerende løsninger samt datadistributionsinfrastruktur. Regeringen finder det vigtigt, at forordningen ikke medfører nye handelsprotektionistiske tiltag, og at den er i overensstemmelse med kerneprincipperne i WTO.

Regeringen vurderer, at der vil være statsfinansielle konsekvenser forbundet med forslaget, særligt hvad angår kravet om at etablere et nationalt informationsadgangspunkt, kravet om offentlige myndigheders tilsyn med datamellemmænd samt kravet om teknisk og juridisk understøttelse af datadeling.

Formandskabet har sat Kommissionens forslag på dagsordenen for telerådsmødet den 4. juni 2021 til fremskridtsrapport. Det ventes, at formandskabet vil redegøre for de væsentligste forslag til ændringer af Kommissionens oprindelige forslag, herunder bl.a. brug af gennemførelsesretsakter frem for delegerede retsakter i forbindelse med kategorisering af visse offentlige data som "særligt sensitive ikke-persondata", præcisering af forslagens relation til øvrig

EU-lovgivning på dataområdet samt justering af forslagens krav til hhv. den offentlige sektor og datadelingstjenester.

2. Baggrund

Kommissionen har ved (KOM (2020) 767) af 25. november 2020 fremsendt forslag om en datastyringsforordning. Forslaget er oversendt til Rådet den 7. december 2020 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114. Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. traktatens artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Baggrunden for forslaget er den digitale pakke, som Kommissionen fremsatte i februar 2020, herunder særligt "En europæisk strategi for data" (jf. grund- og nærhedsnotat oversendt den 27. marts 2020). Kommissionens datastrategi beskriver retningen, formålet med og processen for initiativer for data i perioden 2020-2025. Heraf fremgår det, at Kommissionen vil understøtte et indre marked for data gennem fælles regler for dataadgang og dataanvendelse og undersøge under, hvilke omstændigheder virksomheder, offentlige myndigheder og borgere kan og bør dele data. Strategien lægger op til investeringer i fælles europæiske dataområder og sammenslutning af cloudinfrastrukturer, som skal nedbryde juridiske og tekniske barrierer for datadeling, samt understøtte sikker datadeling i EU.

Datastyringsforordningen er den første retsakt, som er blevet fremsat med afsæt i Kommissionens datastrategi. I efteråret 2021 ventes Kommissionen at fremsætte et forslag til en dataforordning, som skal regulere rettigheder for adgang til og brug af data, herunder hvilke aktører der kan og bør dele data.

3. Formål og indhold

Datastyringsforordningen er sat på rådsmødedagsordenen i form af en fremskridtsrapport. Det ventes, at det portugisiske formandskab vil præsentere fremskridtene i forhandlingerne og eventuelt også de væsentligste udeståender.

I tråd med Kommissionens datastrategi er formålet med datastyringsforordningen at øge tilgængeligheden af data, som ikke er tilgængelige i dag, ved at styrke tilliden til datadelingstjenester (datamellemmænd) og datadelingsmekanismer på tværs af EU. Forordningen omfatter både den offentlige og den private sektor samt personoplysninger og andre data end personoplysninger. Fælles for de berørte elementer er, at Kommissionen søger at øge tilliden til, at datadeling finder sted på en sikker og pålidelig måde. Forordningen finder anvendelse for data inden for den offentlige sektor, som ikke er omfattet af åbne data-direktivet ((EU) 2019/1024), og som ikke er offentligt tilgængelige i dag.

De centrale elementer i forslagene vedrører:

Adgang til offentlige data, som er underlagt tredjeparters rettigheder

Kommissionen foreslår at etablere en model for adgang til bestemte kategorier af data i den offentlige sektor, som i dag er underlagt visse restriktioner. Det drejer sig om data, som er underlagt tredjeparters rettigheder (pga. beskyttelse af persondata, beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og kommerciel fortrolighed).

Forslaget indebærer ikke, at der skabes en generel ret til at anvende disse data, men at der etableres en ramme for, hvordan fx forskere og virksomheder kan få adgang til disse data hos de offentlige myndigheder i medlemsstaterne.

Medlemsstaterne skal fastsætte betingelserne for adgang til disse data, som skal være baseret på ikke-diskriminerende, proportionale og objektive kriterier. Der er mulighed for, at offentlige myndigheder kan fastsætte betingelser om bl.a., at der kun gives adgang til data i anonymiseret eller under pseudonymiseret form, og at der kun gives adgang til data i sikre dataanalysemiljøer, som gøres tilgængelig af den offentlige myndighed, af hensyn til databeskyttelse.

Dertil skal medlemsstaterne etablere et adgangspunkt for information, der skal stille information til rådighed om tilgængelige offentlige data og vilkårene for datadeling samt videresende anmodninger fra fx forskere og virksomheder om adgang til data til de ansvarlige offentlige myndigheder. Derudover skal medlemsstaterne ifølge forslaget etablere bestemte administrative strukturer til teknisk og juridisk understøttelse af offentlige myndigheders arbejde med at give adgang til data. Dette medfører konkret, at medlemsstaterne skal skabe de nødvendige tekniske rammer for at give adgang til data på sikker vis, bl.a. ved brug af samtykke.

Der er mulighed for at opkræve gebyrer for at give adgang til data hos offentlige myndigheder.

Forslaget giver mulighed for, at Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter kan deklarerer, at tredjelandes foranstaltninger til beskyttelse af data svarer til det niveau af beskyttelse, som findes inden for EU. Dette kan gøre det muligt at overføre fortrolige data til tredjelande.

Der kan være tilfælde, hvor EU-lovgivning fastsætter, at bestemte kategorier af andre data end personoplysninger inden for den offentlige sektor vurderes at være særligt sensitive. I de tilfælde har Kommissionen ifølge forslaget adgang til at definere særlige vilkår for overførsel af data til tredjelande gennem en delegeret retsakt.

Regler for datamellemmænd

Forslaget omfatter et nyt anmeldelses- og tilsynsregime for datadelings-tjenester/datamellemmænd. Dette tiltag skal ifølge Kommissionen skabe øget tillid til og reducere transaktionsomkostningerne ved datadeling mellem virksomheder (B2B) og fra forbrugere til virksomheder (C2B). Datamellemmænd defineres i forslaget som aktører, der formidler data mellem juridiske personer og potentielle dataanvendere. Dataudvekslingen kan ske både bilateralt og multilateralt og kan inkludere, at der etableres

bestemte platforme eller databaser med henblik på fælles anvendelse af data. Dette omfatter også datakooperativer, som faciliterer datadeling på vegne af fx små og mellemstore virksomheder.

Datamellemmænd skal registrere sig hos en myndighed i det medlemsland, hvor hovedaktiviteten ligger. Derved opnås adgang til det indre marked. Den pågældende medlemsstat skal føre tilsyn med, om registrerede datamellemmænd overholder kravene i forordningen.

Kravene omfatter bl.a.,

- at datamellemmænd ikke må anvende data til formål, som rækker ud over selve formidlingen af data. Dette gælder også metadata, som kun må anvendes til at forbedre serviceydelsen.
- at datamellemmænd skal sikre lige, transparent og ikke-diskriminerende adgang til egne tjenester, også hvad angår priser.
- at datamellemmænd kun må konvertere dataformatet på de pågældende data, hvis dataanvenderen ønsker dette, eller hvis det indgår i EU-lovgivning eller medfører harmonisering (interoperabilitet) med internationale eller europæiske standarder.
- at datamellemmænd skal have en række procedurer på plads, som forhindrer, at uvedkommende får adgang til data, og som etablerer et højt sikkerhedsniveau for opbevaring og overførsel af andre data end personoplysninger. Samtidig skal det være muligt for parterne i dataudvekslingen at få adgang til data i tilfælde af insolvens hos en datamellemmand.
- at datamellemmænd har procedurer på plads, som sikrer, at nationale og europæiske konkurrenceregler overholdes.
- at datamellemmænd rådgiver om potentiel brug af den data, der gives adgang til, samt standardvilkår for denne brug af data.
- at datamellemmænd, når de stiller redskaber til rådighed for at indhente samtykke til datadeling, specificerer under hvilke(n) juridiktion(er), dataanvendelsen skal finde sted.

Medlemsstaten skal gøre øvrige medlemsstater bekendt med og notificere Kommissionen, når en ny datamellemmand er blevet registreret. Hvis den nationale myndighed, som fører tilsyn med mellemmandene, finder, at en datamellemmand ikke overholder kravene i forordningen, pålægger forordningen medlemsstaterne at indføre effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner over for mellemmandene. Forslaget indeholder ikke yderligere anvisning om, hvilke sanktioner, der skal indføres.

Rammer for dataaltruisme

Kommissionen foreslår, at der etableres en frivillig certificeringsordning for organisationer, som er engageret i såkaldt dataaltruisme. Dataaltruisme forstås som data som frivilligt gøres tilgængelige af personer eller virksomheder til altruistiske formål, som

fx videnskabelige formål eller forbedring af offentlige ydelser. Det skal gøre det muligt for disse organisationer at blive registreret som "Dataaltruismeorganisation anerkendt i EU". Disse registrerede organisationer får samtidig adgang til at anvende denne betegnelse i ekstern kommunikation.

Registreringen skal ske i den medlemsstat, hvor organisationen har sit primære virke, og er gyldig i hele EU. Det er muligt for en organisation at blive registreret uden at være etableret i EU, hvis organisationen er repræsenteret via en juridisk repræsentant inden for en medlemsstat i EU.

Den myndighed, som registrerer en dataaltruismeorganisation nationalt, skal også føre tilsyn med, hvorvidt den registrerede organisation lever op til kravene i forordningen. Kravene omfatter, at organisationen skal være en juridisk enhed, som er etableret med et formål af almen interesse og ikke generer profit, samt at dataaltruismeaktiviteter udfoldes inden for en separat, juridisk uafhængig struktur. Når en medlemsstat har vurderet, at en organisation lever op til kravene i forordningen, skal dette kommunikeres til Kommissionen.

Til at facilitere datadonation inden for disse rammer, foreslår Kommissionen, at der udarbejdes en samtykkeerklæring ved hjælp af en gennemførelsesretsakt.

Ekspertgruppe for datainnovation ("Datainnovationsrådet")

Forslaget indebærer, at der nedsættes en ekspertgruppe, som skal rådgive og støtte Kommissionens arbejde med standardisering af data på tværs af sektorer og facilitere erfaringsudveksling mellem medlemsstaterne om implementering af forordningen. Gruppen skal således facilitere erfaringsudveksling mellem medlemsstaternes myndigheder særligt vedr. ansøgninger om adgang til data inden for den offentlige sektor, som er underlagt tredjeparters rettigheder. Ekspertgruppen skal også sikre ensartet praksis vedr. notifikationsregimet for datamellemænd og for dataaltruismeorganisationer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Det er Kommissionens opfattelse, at forordningen vil etablere strukturer og mekanismer til datadeling, som kan skabe en koordineret tilgang til dataanvendelse på tværs af medlemsstaterne. I takt med øget digitalisering af samfundet vurderer Kommissionen, at der er en risiko for, at medlemsstaterne i stigende grad indfører national lovgivning på området med risiko for at skabe øget fragmentering af det indre marked. Samtidig argumenterer Kommissionen for, at forslaget vil etablere et indre marked for data, som kan gøre det muligt at skalere virksomheder i dataøkonomien.

Regeringen vurderer samlet set, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (nr. 553 af 02/06/2014). Det afdækkes fortsat, hvilken lovgivning der kan blive berørt af forslaget.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Love fra flere forskellige ministerområder kan blive berørt, men det er endnu ikke muligt at identificere samtlige nationale regler, der vil blive påvirket af forordningen. Konsekvenserne skal undersøges nærmere i forbindelse med kommende forhandlinger af forordningen.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget kan medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget kan medføre økonomiske konsekvenser i form af afledte nationale udgifter forbundet med kravet om national registrering af og tilsyn med datamellemænd. Det vil ligeledes kunne gøre sig gældende ift. krav til administrative og tekniske rammer for adgang til data hos offentlige myndigheder, som er underlagt restriktioner og etablering af et informationsadgangspunkt for data i den offentlige sektor samt etablering af administrative strukturer til teknisk og juridisk understøttelse af de offentlige myndigheder. Registreringen og tilsynet med dataaltruismeorganisationer kan ligeledes indebære nationale udgifter. Omfanget heraf skal undersøges nærmere.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan medføre samfundsøkonomiske fordele i form af øget adgang til data inden for den offentlige sektor for forskere og virksomheder samt øget facilitering af data gennem datadelingstjenester til gavn for den europæiske dataøkonomi.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan medføre administrative byrder for virksomheder, som udbyder datadelingstjenester i henhold til forslaget og derved underlægges en række krav og tilsyn.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre niveauet for beskyttelse af data, herunder beskyttelse af persondata og beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og kommerciel fortrolighed i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i specialudvalget for konkurrence, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 15. december 2020. Der er modtaget høringssvar fra

Akademikerne, IDA, Teleindustrien (TI), Dansk Industri (DI) og Dansk Erhverv. Der henvises til grund- og nærhedsnotatet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Formandskabet har udarbejdet en fremskridtsrapport, som vil blive præsenteret på rådsmødet. Fremskridtsrapporten beskriver udviklingen i forhandlingerne herunder de ændringsforslag, som formandskabet har fremlagt.

Der pågår fortsat diskussioner af forslaget grundelementer, herunder definitionen af de såkaldte datamellemænd, kravene til den offentlige sektor, rammerne for data donation til altruistiske formål samt etableringen af datainnovationsrådet. Enkelte lande er fortalere for forslaget oprindelige tekst vedr. krav til datamellemænd, mens en gruppe af lande har udtrykt bekymring ift. at indføre regulering, som kan påføre aktører på et nyt marked for datadelingstjenester administrative byrder. Enkelte lande fremhæver, at forordningens krav til den offentlige sektor kan være svære leve op til i praksis. Et enkelt land har foreslået at tilføje et krav i forordningen om, at medlemsstaterne skal udarbejde obligatoriske nationale dataaltruismepolitikker.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet set formålet og ambitionerne med Kommissionens forslag. Regeringen anser således gode rammer for adgang til og anvendelse af data som en væsentlig forudsætning for bl.a. forskning og innovation, der kan bidrage til forbedring af ydelser i den offentlige sektor og udvikling af nye produkter og services i private sektor til gavn for borgere og samfundet. Det kan fx bidrage til at genoprette dansk økonomi efter COVID19 og til at løse klimaudfordringen. Det er vigtigt for regeringen, at bedre adgang til data sker på en sikker og ansvarlig måde, og at det ikke medfører unødige administrative og økonomiske byrder for virksomhederne og den offentlige sektor. Det er vigtigt, at den konkrete udformning skaber merværdi for borgere og virksomheder i EU.

Regeringen finder det vigtigt, at forslaget ikke pålægger medlemslandene unødige statsfinansielle omkostninger, samt at der tages hensyn til de forskellige medlemslandes digitale infrastruktur og forvaltningsmæssige indretning. Dette gør sig særligt gældende ift. forslaget bestemmelser om etablering af forvaltningsstrukturer og tiltag til datadistribution, hvor regeringen finder det vigtigt, at forordningens krav ikke resulterer i omkostningstunge ændringer af den eksisterende datadistributionsinfrastruktur med og mellem myndigheder i Danmark. I forlængelse heraf mener regeringen, at det er væsentligt, at forslaget ikke vanskeliggør implementeringen af åbne data-direktivet ((EU) 2019/1024) eller fastsætter nye krav til data, som allerede er åbne.

Regeringen finder det vigtigt, at forslaget om etablering af et adgangspunkt for information om tilgængelige offentlige data og anmodninger om adgang til data fastsættes som en fleksibel ramme, der kan tilpasses og tænkes sammen med eksisterende

løsninger, administrative praksisser og planlagte initiativer på tværs af sektorområder i medlemsstaterne.

Regeringen mener, at adgangen til og anvendelsen af data skal ske i overensstemmelse med EU's og medlemslandenes nationale databeskyttelsesregler og principper. Det er væsentligt, at offentlige myndigheder i medlemslandene kan fastsætte passende betingelser for og fastholde kontrollen med adgangen til data af hensyn til databeskyttelse, dataetik og borgeres tillid, særlig hvad angår følsomme personoplysninger, som fx sundhedsdata.

Regeringen finder det vigtigt, at forordningen ikke medfører nye handelsprotektionistiske tiltag, og at den er i overensstemmelse med kerneprincipperne i WTO ift. sikker databehandling til og adgang til data på tværs af EU's grænser samt ift. tredjelande.

Regeringen er enig med Kommissionen i at brugen af ansvarlige, neutrale datamellemmænd kan understøtte tilliden til datadeling. Regeringen støtter tiltag der understøtter, at data deles uafhængigt af de interesser, formidlere af data i øvrigt måtte have. Dette er særligt relevant for små og mellemstore virksomheder, som ikke har de samme muligheder for at tilgå data som større virksomheder gennem fx krav om datadeling til leverandører m.fl. Regeringen mener, at det skal gøres klart, hvorvidt eksisterende offentlige og private datadistributører er underlagt forordningens krav til datamellemmænd.

Regeringen støtter tiltag til at styrke det indre marked for datamellemmænd og understøtte, at udviklingen på dette marked sker på ansvarlig vis gennem tilsynsbestemmelserne. Samtidig er det vigtigt for regeringen, at håndhævelsen af tilsynsbestemmelserne og registreringen af datamellemmænd sker på en måde, som ikke påfører virksomheder og medlemsstaterne unødige byrder. Her skal det sikres, at velfungerende nationale løsninger, som fx registrering af virksomheder i Virk.dk, skal kunne fortsætte, uden gennemgribende ændringer.

Regeringen støtter forslaget om at etablere en ekspertgruppe, som skal rådgive og vejlede Kommissionen i spørgsmål vedr. standardisering af data og sikre sammenhæng i kravene til dataformater mm. på tværs af forskellige sektorområder og med udgangspunkt i eksisterende samarbejder. Det er vigtigt for regeringen, at medlemsstater får indflydelse på, hvem der indgår i denne ekspertgruppe.

Regeringen støtter forslaget om at etablere strukturer til at fremme datadonation til altruistiske formål som fx forskning. I den forbindelse er det vigtigt, at datadonorere kan have tillid til, at deres data bliver behandlet sikkert og udelukkende brugt til formål, der er indhentet samtykke til, samt at det sker i samspil med eksisterende modeller for samtykke.

Endelig arbejder regeringen for at indholdet af gennemførelsesretsakter samt delegerede retsakter i forslaget præciseres, samt at medlemslandene får indflydelse på

efterfølgende retsakter med betydning for de lovgivningsmæssige og økonomiske konsekvenser af reguleringen.

Regeringen finder endelig, at rækkevidden af forslagens bestemmelser om sanktioner bør afklares nærmere.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 4. december 2020 til orientering. Der blev oversendt grund-og nærhedsnotat den 4. januar 2021.

2. Det digitale årti – målene for 2030

KOM (2021) 118

Revideret notat.

1. Resumé

Europa-Kommissionens digitale vision og målsætninger for 2030 blev offentliggjort i form af meddelelsen "Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti" (KOM (2021)118) den 9. marts 2021. Meddelelsen lanceres som opfølgning på det Europæiske Råds efterspørgsel på et omfattende digitalt kompas, der fastlægger EU's konkrete ambitioner for det digitale område for 2030, og bygger videre på Kommissionens digitale strategi fra 2020.

Med meddelelsen udlægger Kommissionen sit bud på en fælles vision samt målsætninger for 2030. Kommissionens fokuserer på fire hovedpunkter: 1) En digitalt kvalificeret befolkning og højtuddannede fagfolk på det digitale område, 2) sikre, velfungerende og bæredygtige digitale infrastrukturer, 3) digital omstilling af erhvervslivet samt 4) digitalisering af offentlige tjenester. Herudover ser Kommissionen behov for at udarbejde et sæt digitale principper til blandt andet at sikre efterlevelsen af EU's regler, rettigheder og værdier i det digitale rum. Meddelelsen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser, men dets vision og målsætninger skal realiseres via fremlæggelsen af et digitalt politikprogram, der skal bestå af konkrete målsætninger under de fire hovedpunkter, de digitale principper, årlig afrapportering og opfølgning samt lancering af projekter med deltagelse af flere lande, der skal pulje finansiering på tværs af grænser. Ved sidstnævnte ser Kommissionen behov for at præsentere et nyt instrument til udmøntningen af disse projekter.

Regeringen støtter ambitionen om at fastlægge en fælles vision, målsætninger og principper, der kan understøtte og accelerere den digitale omstilling i EU. Samtidig lægger regeringen stor vægt på en tæt inddragelse af medlemslandene i den kommende konsultation af meddelelsen samt udmøntning heraf med henblik på at fastsætte den rette ramme og sikre medejerskab. Overordnet set vil regeringen arbejde for en ambitiøs digital dagsorden, hvor etisk, ansvarlig og sikker digitalisering skal gå hånd i hånd med digital vækst, samt hvor en klimaneutral og cirkulær økonomi understøttes, hvilket bør afspejles i både vision og målsætninger. Samtidig lægger regeringen vægt på, at de konkrete målsætninger skal være resultatbaserede, fremtidssikre og vil skabe reel værdi for borgere og virksomheder.

Det portugisiske formandskab har som opfølgning på Kommissionens meddelelse sat en politisk drøftelse af EU's digitale årti samt målsætninger for 2030 på dagsordenen for telerådsmødet den 4. juni 2021. Drøftelsen ventes at centrere sig om, hvor EU's digitale omstilling skal befinde sig inden 2030, og hvordan dette konkret skal realiseres.

2. Baggrund

Den politiske drøftelse har ophæng i Europa-Kommissionens (Kommissionen) meddelelse om "Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti" (KOM) (2021) 118), der blev præsenteret den 9. marts 2021. Med meddelelsen fremsætter Kommissionen sit bud på en fælles vision, målsætninger samt plan for, hvor EU's digitale omstilling skal befinde sig inden 2030. Meddelelsen er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 24. marts 2021.

Meddelelsen kommer som opfølgning på, at Det Europæiske Råd i oktober 2020 opfordrede Kommissionen til at udarbejde et omfattende digitalt kompas, der fastlægger EU's konkrete ambitioner for det digitale område for 2030. Det Europæiske Råd anførte desuden, at kompasset burde indføre et overvågningssystem for de europæiske strategiske digitale kapaciteter og kapabiliteter og give et overblik over, hvilke midler og milepæle der skal til for at indfri ambitionerne.

Meddelelsen bygger videre på Kommissionens strategi for Europas digitale økonomi, der blev offentliggjort den 19. februar 2020 i form af meddelelsen "Europas digitale fremtid i støbeskeen" (KOM (2020) 67). I strategien udstikker Kommissionen den overordnede retning for Kommissionens indsats for at forme Europas digitale fremtid. Samtidig stiller strategien en række større tiltag i udsigt, herunder en kommende lovgivningsramme for pålidelig kunstig intelligens, en europæisk datastrategi, der skal opbygge et reelt indre marked for data samt en lovpakke for digitale tjenester, der blandt andet skal harmonisere reglerne angående online platformes ansvar for ulovligt indhold, fremme anvendelsen af anerkendte digitale identiteter og tjenester samt fælles standarder for at sikre sikker anvendelse af data på tværs af EU. Samtidig udlægger strategien Kommissionens planer for at opbygge og sikre optag af fælles digitale kapaciteter, fremskynde investeringer i højhastighedsbredbånd med gigabit-hastigheder (konnektivitet), fremsætte en strategi for cybersikkerhed og iværksætte initiativer, der skal fremme en bæredygtig og ressourceeffektiv økonomi. Kommissionen har som opfølgning herpå allerede fremsat flere konkrete lovgivningsforslag.

Samtidig skal meddelelsen om den europæiske vej til det digitale årti ses i forlængelse af Programmet om det Digitale Europa, der er det centrale digitale program under den flerårige finansielle ramme (MFF) 2021-2027. Programmet har en ramme på 55,9 mia. kr., og formålet er at opbygge, udbrede og styrke kapaciteter inden for 1) supercomputere, 2) cloudteknologi, data og kunstig intelligens, 3) cybersikkerhed, 4) avancerede digitale færdigheder samt 5) fremme den brede anvendelse af digitale kapaciteter i samfundet og økonomien.

Herudover er der fastsat konkrete mål for de nationale genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten, hvor genopretningsplanerne skal indeholde tiltag, der effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliseringstiltag skal udgøre mindst 20 procent af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanerne.

3. Formål og indhold

Det portugisiske formandskab har sat en politisk drøftelse af Kommissionens forslag til en europæisk digital vision og målsætninger for 2030 på dagsordenen. Drøftelsen ventes at centrere sig om, hvor EU's digitale omstilling skal befinde sig inden 2030, og hvordan dette konkret skal realiseres. Som oplæg til drøftelsen har formandskabet udarbejdet en diskussionsnote.

Bagtæppet for drøftelsen vil være kommissionens meddelelse for det digitale kompas, der udstikker Kommissionens bud på en fælles vision samt målsætninger for 2030.

Selve meddelelsen indeholder ikke specifikke lovgivningsmæssige forslag, men beskriver derimod retningen, formålet og processen for kommende forslag til at fastlægge EU's fælles vision, målsætning samt forvaltning heraf i form af et digitalt kompas. Samtidig beskriver meddelelsen også, at Kommissionen finder behov for at udarbejde et sæt digitale principper til blandt andet at sikre efterlevelsen af EU's regler, rettigheder og værdier i det digitale rum.

Det forventes, at Kommissionen vil iværksætte en bred konsultation af meddelelsen. På baggrund heraf vil Kommissionen senest i tredje kvartal af 2021 fremsætte et digitalt kompas i form af et digitalt politikprogram, der skal omsætte meddelelsen til konkret handling. Samtidig vil Kommissionen udarbejde et forslag til de digitale principper, der skal resultere i en inter-institutionel erklæring. Kommissionen håber, at der er opnået afgørende fremskridt med erklæringen indeholdende de digitale principper inden udgangen af 2021. Herudover vil Kommissionen oprette et interessentforum, som skal inddrages i visse aspekter af arbejdet med det digitale kompas.

Kommissionens meddelelse består konkret af følgende elementer:

- 1) Visionen for 2030: Handlekraftige borgere og virksomheder
- 2) Fire hovedpunkter til kortlægning af EU's kurs
- 3) Digitalt borgerskab
- 4) Et kompas til at nå 2030-målene og -målsætningerne
- 5) Internationale partnerskaber for det digitale årti.

Visionen for 2030: Handlekraftige borgere og virksomheder

Kommissionens fremlagte bud på en fælles vision for 2030 centrerer sig om, at Europas vej til en digitaliseret økonomi og et digitaliseret samfund skal basere sig på solidaritet, velstand og bæredygtighed, der er forankret i styrkelsen af dets borgere og virksomheder, idet der værnes om sikkerheden og modstandsdygtigheden i dets digitale økosystemer og forsyningskæder.

For Kommissionen betyder det, at Europa skal bygge på sine stærke sider, der består af et åbent og konkurrencedygtigt indre marked, europæiske værdier integreret i stærke regler, en slagkraftig global aktør inden for fair, bæredygtig og regelbaseret

international handel, et solidt industrigrundlag, højt kvalificerede borgere samt et robust civilsamfund. Samtidig er det nødvendigt, at EU vurderer og afhjælper eventuelle strategiske svagheder, sårbarheder samt risikobetonede afhængighedsforhold.

I Kommissionens optik udgør ovenstående formlen for, hvordan EU bliver digitalt suverænt i en åben og sammenkoblet verden. Dette skal ske ved at opbygge og anvende teknologier gennem en tilgang, der sætter mennesker og virksomheder i stand til at udnytte potentialet i den digitale omstilling, og bidrager til at opbygge et sundere og grønnere samfund.

Fire hovedpunkter til kortlægning af EU's kurs

Kommissionen har udpeget fire hovedpunkter for EU's kurs i det digitale årti. Inden for disse fire hovedpunkter foreslår Kommissionen følgende målsætninger for 2030:

1. *En digitalt kvalificeret befolkning og højtuddannede fagfolk på det digitale område:* Kommissionen foreslår, at mindst 80 procent af alle voksne skal have grundlæggende digitale færdigheder, samt at der skal være 20 millioner beskæftigede IKT-specialister i EU, hvoraf andelen af kvinder blandt disse specialister øges.
2. *Sikre, velfungerende og bæredygtige digitale infrastrukturer:* Kommissionens foreslår, at alle europæiske husstande skal have adgang til højhastighedsbredbånd med gigabit-hastigheder (konnektivitet), og at alle befolkede områder er dækket af 5G; at produktion af avancerede og bæredygtige halvledere, herunder processorer, i Europa udgør mindst 20 procent af verdensproduktionen i værdi; at 10.000 meget sikre, klimaneutrale edge-computersystemer anvendes i EU; samt at Europa inden 2025 har sin første computer med kvanteacceleration.
3. *Digital omstilling af erhvervslivet:* Kommissionen foreslår, at 75 procent af de europæiske virksomheder skal anvende cloudtjenester, big data og kunstig intelligens; at mere end 90 procent af de europæiske små og mellemstore virksomheder (SMV'er) når op på i det mindste et grundlæggende niveau af digital intensitet¹; samt at Europa vil forbedre adgang til finansiering, hvilket vil føre til en fordobling af antallet af "enhjørninger" i Europa.
4. *Digitalisering af offentlige tjenester:* Kommissionen foreslår, at alle centrale offentlige tjenester skal være tilgængelige online for europæiske borgere og

¹ Indekset for digital intensitet (DII) måler anvendelsen af forskellige digitale teknologier på virksomhedsniveau.

virksomheder²; at alle europæiske borgere har adgang til elektroniske sygejournaler (e-journaler); samt at 80 procent af europæiske borgere bruger en digital ID-løsning.

Digitalt borgerskab

I Kommissionens optik kan de fire hovedpunkter ikke stå alene i EU's tilgang til den digitale fremtid. Derfor lægger Kommissionen op til, at der udarbejdes et sæt digitale principper, der sætter alle europæere i stand til at udnytte de digitale muligheder og teknologier og som skal sikre efterlevelsen af EU's gældende retlige rammer, rettigheder og værdier i det digitale rum.

De digitale principper er forankret i den primære EU-ret, navnlig i form af traktaten, chartret om grundlæggende rettigheder og EU-domstolens retspraksis, samt afledt ret.

De digitale principper fastlægges ikke i meddelelsen, men skal derimod fastlægges efterfølgende gennem en bred høringsproces. Kommissionen opridser dog, at disse principper eksempelvis kan berøre:

- *digitale rettigheder* blandt andet i form af ytringsfrihed, herunder adgang til forskellige, pålidelige og gennemsigtige oplysninger; frihed til at oprette og drive egen virksomhed online; beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred og retten til at blive glemt; samt beskyttelse af enkeltpersoners egne intellektuelle frembringelser i onlinemiljøet.
- *digitale principper* blandt andet i form af universel adgang til internettjenester, et sikkert og pålideligt onlinemiljø, universel digital uddannelse og færdigheder, der sætter folk i stand til at deltage aktivt i samfundet og i demokratiske processer; adgang til digitale systemer og enheder, der er miljøvenlige; tilgængelige og menneskecentrerede digitale offentlige tjenester og administration; etiske principper for menneskecentrerede algoritmer; beskyttelse af og hjælpemidler til børn i onlinemiljøet; samt adgang til digitale sundhedstjenester.

Kommissionen foreslår, at de digitale principper indgår i en inter-institutionel erklæring, der skal godkendes af både Kommissionen, Europa-Parlamentet (Parlamentet) samt Rådet. Erklæringen baseres på et forslag fra Kommissionen, der skal bygge videre på og supplere erfaringerne fra den europæiske søjle for sociale rettigheder.

Herudover foreslår Kommissionen, at der årligt foretages en Eurobarometerundersøgelse, der ser på europæernes opfattelse af overholdelsen af deres rettigheder og værdier online, samt i hvilket omfang europæerne føler, at de har gavn af digitaliseringen af samfundet.

² I bilaget til meddelelsen anslår Kommissionen, at centrale offentlige tjenester er tjenester, der er knyttet til følgende livsbegivenheder: drive almindelige forretningsaktiviteter, flytte, eje og køre bil, indlede en småkravsprocedure, starte virksomhed, have familieliv, miste eller finde et job og studere.

Et kompas til at nå 2030-målene og -målsætningerne

I realiseringen af visionen, målsætningerne inden for de fire hovedpunkter samt efterlevelsen af de digitale principper foreslår Kommissionen at fremlægge et digitalt kompas i form af et digitalt politikprogram, der skal omsætte EU's digitale ambitioner for 2030 til konkrete mål og sikre, at disse mål nås. Det digitale politikprogram skal vedtages af Parlamentet og Rådet. Kommissionen lægger op til, at programmet skal bestå af:

- konkrete målsætninger inden for de fire hovedpunkter målt på EUplan og nationalt plan med centrale resultatindikatorer på grundlag af et forbedret indeks over den digitale økonomi og det digitale samfund (DESI-indeks);
- en forvaltningsstruktur, herunder en årlig statusrapport om det digitale årti foretaget af Kommissionen, der skal rapportere om fremskridt hen imod visionen for 2030. Den årlige rapport skal indgå i det europæiske semester og vil samtidig give anledning til en samarbejdsanalyse, hvor Kommissionen og medlemslandene vil identificere løsninger og tiltag på manglende fremskridt. Det vil sætte Kommissionen i stand til - i samarbejde med medlemsstaterne - at foretage en operationel opfølgning og fremsætte anbefalinger til at begrænse afgivelser i forhold til målsætningernes opfyldelse;
- en overvågning af de digitale principper, der er aftalt i den inter-institutionelle erklæring; samt
- en mekanisme, der giver Kommissionen mulighed for at etablere et tæt samarbejde og koordinering med medlemslandene. Derudover vil mekanismen give Kommissionen mulighed for at samarbejde med medlemslandene om at iværksætte og udforme projekter med deltagelse af flere lande ("multi-country projects"), der er nødvendige for at opbygge Europas digitale omstilling på kritiske områder.

I forbindelse med projekter med deltagelse af flere lande finder Kommissionen imidlertid, at der i EU's nuværende værktøjskasse er en mangel, når det kommer til at kombinere finansiering fra medlemslandene, EU-budgettet samt private investeringer med henblik på at oprette og drive infrastrukturer og tjenester af fælles interesse uden for forskningsområdet. Kommissionen mener derfor, at det er nødvendigt at indføre et nyt instrument til at facilitere disse projekter med deltagelse af flere lande på effektiv vis, og Kommissionen ser på muligheder for, hvordan dette kan indgå i det digitale politikprogram.

Internationale partnerskaber for det digitale årti

Kommissionen vil fremme den europæiske tilgang til digitalisering globalt, særligt gennem styrkelsen af digitale internationale partnerskaber med ligesindede lande, herunder med en stærk transatlantisk dimension, bilateralt og i multilaterale fora. Partnerskaberne skal understøttes af en breddespektret værktøjskasse. Ligeledes kan handelspolitikken yde et væsentligt bidrag gennem etablering af fælles globale spilleregler for digital handel baseret på europæiske værdier. Udgangspunktet for indsatsen er, at EU er en åben digital økonomi, der på samme tid fremmer centrale

interesser og værdier gennem lige vilkår på de digitale markeder, et sikkert cyberspace samt opretholdelsen af grundlæggende rettigheder online. I 2030 forventer Kommissionen, at de internationale digitale partnerskaber blandt andet bør have resulteret i større muligheder for europæiske virksomheder samt respekt for europæiske standarder og værdier

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke forholdt sig til meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet og medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser.

8. Høring

Kommissionens meddelelse har tidligere været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål, hvor der blev modtaget høringsvar fra Akademikerne, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Forsikring & Pension, Ingeniørforeningen IDA, Kommunernes Landsforening og TDC. Høringssvarene fremgår af grund- og nærhedsnotatet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til selve meddelelsen eller de enkelte målsætninger og indsatsområder.

Der forventes overordnet opbakning blandt medlemslandene til fastlæggelsen af en fælles vision og målsætninger for at accelerere den digitale omstilling. Dette set i lyset af det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2021, hvori det Europæiske Råd ser, at Kommissionens meddelelse om det digitale kompas 2030 er et skridt i retning af at planlægge Europas digitale udvikling i det næste årti, samt opfordrer Rådet til hurtigt at gennemgå meddelelsen med henblik på udarbejdelse af det påtænkte digitale politikprogram.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen mener, at digitaliseringen skal tjene samfundets interesser ved, at digitalisering bidrager til at adressere samfundets udfordringer, mens etisk, ansvarlig og sikker digitalisering går hånd i hånd med digital vækst. Regeringen arbejder for, at den digitale økonomi og samfund i EU generelt kendetegnes ved et højt niveau af tillid og tryghed, samt en stærk digital konkurrenceevne baseret på innovationsfremmende og teknologineutrale rammevilkår uden unødige byrder og barrierer.

Regeringen byder Kommissionens meddelelse velkommen og støtter ambitionen om at fastlægge en fælles vision og retning, der kan understøtte og accelerere den digitale omstilling i Europa. Omstillingen til et grønt og bæredygtigt samfund er en central prioritet for regeringen, som derfor lægger vægt på, at meddelelsens initiativer understøtter en klimaneutral og cirkulær økonomi. Samtidig lægger regeringen stor vægt på en tæt inddragelse af medlemslandene i den kommende konsultation af meddelelsen med henblik på at fastsætte de rette målsætninger og sikre medejerskab.

Regeringen støtter ambitionen om et digitalt suverænt Europa, der er selvbestemmende og åbent. Regeringen lægger vægt på, at digital suverænitæt ikke handler om unødigt at skærme Danmark eller EU fra omverdenen eller blive fuldkommen uafhængig, men om at styrke vores egen kapacitet til at udvikle teknologi og digitale løsninger samt sikre, at vores sikkerhed og værdier er fundamentet for Danmarks og EU's digitale fremtid.

Regeringen mener, at den digitale omstilling skal bygges op om styrkelsen af et fair og konkurrencepræget indre marked, der understøtter innovation. Som supplement hertil anerkender regeringen, at der kan være behov for målrettede indsats, der fremmer stærke teknologiske kapaciteter og kompetencer inden for visse kritiske teknologier.

Regeringen lægger vægt på, at identificeringen af kritiske teknologier og relaterede højrisiko afhængigheder sker på baggrund af en grundig og transparent analyse baseret på klare kriterier. Regeringen arbejder for, at udfordringerne adresseres ved en tilgang, der værner om centrale principper i det indre marked, og at EU's modstanddygtighed blandt andet sikres gennem en styrkelse og diversificering af globale forsynings- og værdikæder og ikke en afvikling heraf.

Overordnet set støtter regeringen de fire hovedpunkter i meddelelsen. I udformningen af de specifikke målsætninger lægger regeringen vægt på, at disse skal være resultatbaserede, fremtidssikre og skabe reel værdi for borgere og virksomheder. Samtidig bør medlemslandene ikke forhindres i at kunne fastsætte et højere nationalt ambitionsniveau.

Regeringen vil arbejde for, at tillid og etik afspejles direkte i de fælles målsætninger. I den henseende ser regeringen positivt på udarbejdelsen af digitale principper.

Disse bør dog ikke i sig selv resultere i nye rettigheder eller udstikke konkrete lovgivningsmæssige tiltag.

Regeringen mener, at en styrkelse af befolkningens digitale færdigheder er et vigtigt element i den digitale omstilling, både for at sikre en højt kvalificeret arbejdsstyrke og for at alle mennesker kan tage aktivt del i samfundet og i demokratiske processer. Regeringen støtter en ambition om, at der skal uddannes flere IKT-specialister, og at der skal uddannes en større andel af kvinder inden for området.

Regeringen er overordnet enig i, at der er behov for at få udbredt højhastighedsbredbånd og 5G mest muligt. Regeringen drøfter p.t. de fremtidige målsætninger for udrolning af højhastighedsforbindelser i Danmark med teleforligskredsen og vil i den forbindelse også tage stilling til målsætningerne på EU-niveau.

Regeringen hilser intentionen om en målsætning vedrørende halvledere velkommen. Inden for en lang række sektorer spiller disse komponenter en central rolle for danske virksomheder. Derfor finder regeringen det vigtigt, at danske og europæiske virksomheder har en stabil forsyning af de mest avancerede og bæredygtige komponenter.

Regeringen mener, at Kommissionens målsætning om at styrke EU's cloudinfrastruktur bør indfris med udgangspunkt i den fælles deklARATION om cloud, samt at arbejdet bør være åbent for internationale aktører, så længe de lever op til europæisk lovgivning.

Regeringen støtter et fokus på at udvikle den første europæiske computer med kvantacceleration med klare forsknings-, sikkerheds- og industriperspektiver, der kan bidrage til at tackle samfundsmæssige udfordringer.

Regeringen støtter Kommissionens målsætning om at styrke den digitale omstilling af erhvervslivet og finder, at dette skal ske på baggrund af resultatbaserede målsætninger samt via en bredspektret indsats, der styrker virksomhedernes kompetencer og forbedrer deres muligheder for at skalere på tværs af grænser.

Regeringen finder en pålidelig og robust digital offentlig forvaltning vigtig og støtter derfor et fokus på at løfte niveauet for den digitale offentlige forvaltning i medlemslandene. Regeringen lægger vægt på, at der skal findes et passende niveau for, hvilke centrale offentlige tjenester der skal stilles til rådighed online på tværs af grænserne, idet der skal tages højde for de store statsfinansielle omkostninger, som digitalt udviklede medlemslande kan have i forbindelse med tilpasning af eksisterende digital infrastruktur. Regeringen lægger generelt vægt på, at krav om grænseoverskridende adgang til den offentlige sektor skal baseres på brugervenlighed, sikkerhed og effektivitet og tage udgangspunkt i brugernes reelle behov samt i de tekniske udfordringer forbundet med at skabe interoperabilitet mellem systemerne.

Hertil støtter regeringen målsætningen om en større udbredelse af digitale identiteter. I denne sammenhæng bør en europæisk løsning være et supplement til og etableres i samspil med nationale løsninger uden væsentlige udgifter eller administrative byrder.

Regeringen anser et højt cybersikkerhedsniveau som en forudsætning for et modstandsdygtigt digitalt samfund, og mener, at cybersikkerhed skal være et tungtvæjende hensyn i den digitale udvikling. Derfor ser regeringen positivt på, at meddelelsen medtænker cybersikkerhed.

Regeringen støtter etableringen af en forvaltningsstruktur til at monitorere udviklingen af den fælles vision og retning. I den forbindelse lægger regeringen vægt på, at det digitale politikprogram fokuserer på den strategiske retning for EU's digitale omstilling, hvor der fortsat bør være et nationalt politisk råderum samt mulighed for national fleksibilitet inden for EU's fælles målsætninger i forhold til den konkrete indfrielse af disse. Samtidig bemærker regeringen, at kompetencefordelingen mellem EU og medlemslandene skal respekteres i udmøntningen.

Regeringen ser som udgangspunkt ikke behov for oprettelsen af et nyt finansieringsinstrument. Regeringen lægger således vægt på, at finansieringen tilvejebringes inden for de aftalte rammer af MFF 2021-2027, herunder fastlagte finansieringsinstrumenter, der kan understøtte den digitale dagsorden. I forlængelse heraf lægger regeringen vægt på, at finansieringen tilvejebringes via EU-budgettet, således det følger princippet om budgettets enhed. Såfremt et nyt instrument bliver til virkelighed, skal instrumentet skabe strukturerede, transparente og åbne rammer for projekter med deltagelse af flere lande samt være i fuld overensstemmelse med de nuværende konkurrence- og statsstøtteregler samt eksisterende finansieringsinstrumenter, så konkurrencen ikke forvrides på det indre marked og de løsninger, der fremmes, er efterspurgt i markedet.

Regeringen mener, at EU bør fremme den europæiske tilgang til digitalisering globalt og være fortalere for en ansvarlig, demokratisk og sikker digital udvikling. Dette bør bidrage til en koordineret digital udenrigspolitik for EU med håndfaste værktøjer til at fremme demokratiske værdier i globale normer og standarder.

Regeringen vil tage stilling til Kommissionens konkrete forslag til udmøntning af meddelelsen, i takt med at disse fremsættes. Regeringen lægger vægt på, at meddelelsen bygger videre på Kommissionens digitale strategi fra 2020, samt at meddelelsens initiativer er i overensstemmelse med eksisterende EU-lovgivning og ikke foregriber igangværende forhandlinger eller påvirker implementering af færdigforhandlede retsakter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt for Folketingets Europaudvalg. Der blev oversendt grund-og nærhedsnotat den 21. april 2021.

3. Forslag til forordning om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen (omarbejdning)

KOM (2021) 85

Revideret notat. Ændringer er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 24. februar 2021 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen (omarbejdning). Den foreslåede forordning ændrer og omarbejder forordning nr. 531/2012, der udløber den 30. juni 2022.

Kommissionen foreslår at forlænge roamingreguleringen med 10 år fra den 1. juli 2022. Derudover foreslår Kommissionen, at reglerne om rimeligt forbrug ("fair use") forbliver uændret, og at engrosprislofterne for foretagne taleopkald, afsendte sms'er og dataforbrug reduceres ad to omgange – 1. juli 2022 og 1. januar 2025. Kommissionen foreslår endvidere at indføre nye regler om gennemsigtighed, herunder om brugen af overtaksede tjenester, tjenestekvalitet og adgang til gratis alarmkommunikation.

Forslaget vurderes at have en generel positiv effekt på samfundsøkonomien i EU. Forslaget vurderes endvidere at mindske de administrative byrder for udbydere af roaming.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at der fortsat er behov for en regulering af roamingmarkedet i EU i de kommende år, og at der er plads til yderligere reduktion af engrosprislofterne under hensyntagen til, at mobiludbydere er i stand til at få dækket deres effektivt opståede omkostninger ved levering af engrosroamingtjenester samtidig med, at der stadig efterlades plads til at forhandle priser under engrosprislofterne. Regeringen støtter endvidere Kommissionens forslag om mere gennemsigtighed over for kunderne med hensyn til de tilgængelige teknologier og hastigheder (QoS) under roaming og forbud mod diskrimination i forhold til tjenestekvaliteten mellem en kunde, der roamer på et udenlandsk net, og en indenlandsk kunde, der bruger samme net.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2021) 85 af den 24. februar 2021 fremsat forslag om (ændring af) forordning om roaming på offentlige mobiltelefonnet i EU. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Siden 2007 har der i EU været fastsat prislofter for brug af mobiltelefoner i andre EU-lande, såkaldt international roaming. Der har været fastsat lofter for mobiludbydernes

takster for tale-, sms- og datatjenester både mellem udbyderne (engrosniveau) og over for forbrugerne (detailniveau). Desuden er der i EU-reguleringen fastsat regler med henblik på at øge og sikre gennemsigtigheden for og beskyttelsen af forbrugere.

Priserne for roaming har været reguleret, fordi markederne for roaming ikke er tilstrækkeligt konkurrenceprægede. Reguleringen er en reaktion på vedvarende bekymring over den manglende konkurrence på markedet for internationale roamingtjenester og de heraf følgende høje priser, som de europæiske forbrugere og virksomheder måtte betale for roamingtjenester på rejser i EU, inden reguleringen trådte i kraft. Inden reguleringen blev indført, var priserne markant højere end omkostningerne forbundet med at udbyde tjenesterne og meget højere end priserne for tilsvarende nationale tjenester. Prislofterne er løbende blevet sat ned i erkendelse af, at markederne for roamingtjenester fortsat ikke er velfungerende og ikke er prægede af konkurrence.

I 2015 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet at afskaffe detailtillæg for roaming inden for EU fra den 15. juni 2017.³ Reglerne indebærer, at det som udgangspunkt skal koste det samme at bruge mobiltelefonen uafhængigt af, om man befinder sig hjemme eller i et andet EU-land, "Roam-Like-At-Home" (RLAH).

Den 29. november 2019 offentliggjorde Kommissionen sin rapport om gennemgangen af roamingmarkedet efter indførelsen af "Roam-Like-at-Home".⁴

Kommissionens rapport konkluderede på den ene side, at reglerne om "Roam-Like-at-Home" har været en succes og har medført en hurtig og massiv stigning i forbruget af roamingtjenester inden for EU/EØS efter den 15. juni 2017, samt at roamingmarkedet generelt fungerer godt under "Roam-Like-at-Home". På den anden side konkluderede rapporten, at på trods af tegn på en vis konkurrencedynamik på både detailmarkedet og engrosmarkedet for roaming har de underliggende, grundlæggende konkurrencebetingelser ikke ændret sig og vil sandsynligvis ikke ændre sig i overskuelig fremtid. Kommissionen vurderer derfor, at den nuværende detail- og engrosregulering stadig er nødvendig og ikke kan ophæves.

Den gældende regulering, som findes i forordning nr. 531/2012, som ændret ved forordning nr. 2015/2120 af 25. november 2015 og forordning 2017/920 af 17. maj 2017⁵, udløber den 30. juni 2022.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 af 25. november 2015 om foranstaltninger vedrørende adgang til det åbne internet og om ændring af direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og forordning (EU) nr. 531/2012 om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen.

⁴ "Report on the review of the roaming market, COM(2019) 616 final" (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-report-review-roaming-market>).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/920 af 17. maj 2017 om ændring af forordning (EU) nr. 531/2012 hvad angår regler for engrosmarkeder for roaming.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag er at sikre en bæredygtig levering af "Roam-Like-at-Home" og en ægte "Roam-Like-at-Home"-oplevelse for slutbrugere samt at fremme innovation og teknologisk udvikling.

Formålet med Kommissionens forslag er endvidere at forenkle og mindske byrden for mobiludbydere og andre interessenter.

Forslaget indeholder en reduktion af engrosprislofterne og indeholder på både detail- og engrosniveau nye regler om øget gennemsigtighed og styrkede krav til bl.a. tjenestekvalitet (QoS), oplysninger om omkostninger ved overtaksede tjenester (value-added-services) og gratis adgang til alarntjenester.

Forslaget indeholder derimod ikke ændringer til bestemmelserne om politik for rimeligt forbrug og bæredygtighed, da beskyttelsesreglerne på detailniveau fortsat fungerer tilstrækkeligt.

De foreslåede ændringer til reglerne er beskrevet detaljeret nedenfor.

For at skabe stabilitet og sikkerhed på markedet og minimere lovgivningsbyrden, foreslår Kommissionen, at den nye forordning skal gælde i 10 år fra den 1. juli 2022, samtidig med at Kommissionen får mulighed for at justere engrosprislofterne i samme periode gennem delegerede retsakter, hvis markedsudviklingen kræver det.

Engrosprislofter

Kommissionen foreslår at reducere engrosprislofterne for foretagne taleopkald, afsendte sms'er og dataforbrug. For at sikre bæredygtighed og omkostningsdækning opstiller forslaget en trinvis trappestige for engrosprislofterne. Engrosprislofterne foreslås reduceret pr. 1. juli 2022 og pr. 1. januar 2025.

Tabel 1: Kommissionens foreslåede engrosprislofter

	Fra 1/1 2022 til 30/6 2022	Pr. 1/7 2022	Pr. 1/1 2025
Taleopkald	0,238 DKK/min.	0,164 DKK/min	0,141 DKK/min.
Afsendte sms'er	0,074 DKK/sms	0,030 DKK/sms	0,022 DKK/sms
Dataforbrug	18,59 DKK/GB	14,87 DKK/GB	11,15 DKK/GB

Note: Der er anvendt følgende omregningskurs: 1 € = 7,4360 DKK (pr. 28. april 2021).

Note: Perioden 1. januar 2022 til 30. juni 2022 er reguleret af den gældende roamingforordning, men er medtaget i tabellen for at vise overgangen fra de gældende engrosprislofter og til de foreslåede engrosprislofter.

De nye engrosprislofter skal sikre, at mobiludbydere kan få dækket deres omkostninger, samtidig med at der efterlades en margin for kommercielle forhandlinger mellem mobiludbydere.

Gennemsigtighed på detailniveau

For at øge gennemsigtigheden på detailniveau foreslår Kommissionen at indføre en forpligtelse for mobiludbydere til i deres kontrakter med kunder at præcisere den tjenestekvalitet (QoS), som kunderne med rimelighed kan forvente, når de roamer i EU.

Kommissionen foreslår endvidere at forpligte mobiludbydere til at oplyse deres kunder – både i kontrakten med kunderne og i en "velkomst-sms" – om tjenester, der kan være underlagt højere afgifter (overtakserede tjenester).

Endelig foreslår Kommissionen at forpligte mobiludbydere til i en "velkomst-sms" at oplyse forbrugerne om de forskellige muligheder for at få adgang til alarmtjenester, når de roamer.

Gennemsigtighed på engrosniveau

For at øge gennemsigtigheden på engrosniveau med hensyn til nummerserier for overtakserede tjenester (value-added-services) foreslår Kommissionen, at der oprettes en centraliseret EU-database for nummerserier for overtakserede tjenester. Målet med databasen er at tilvejebringe et værktøj for gennemsigtighed, der gør det muligt for nationale tilsynsmyndigheder og mobiludbydere at have direkte adgang til oplysninger om, hvilke nummerserier der kan generere højere omkostninger i medlemsstaterne.

Tjenestekvalitet

For at sikre en vis grad af tjenestekvalitet (QoS) foreslår Kommissionen at forpligte mobiludbydere til at sikre, når det er teknisk muligt, at roamingtjenesterne leveres under de samme betingelser, som hvis de blev brugt på hjemmemarkedet. Dette indebærer, at hvis adgang til 4G-net er en del af kundens abonnement, kan roamingudbyderen ikke tilbyde lavere hastigheder, hvor 4G-net er tilgængelige.

For at sikre denne mulighed foreslår Kommissionen at forpligte mobiludbydere på besøgte net (dvs. net, hvorpå besøgende kunder roamer) at give adgang til alle tilgængelige netværksteknologier og generationer (fx 4G og 5G).

Adgang til alarmtjenester

Kommissionen foreslår endvidere at sikre gratis adgang til alarmtjenester for kunder, der roamer, ved at forpligte mobiludbydere til på engrosniveau at levere alle de regulatoriske og tekniske oplysninger, der er nødvendige for at implementere gratis adgang til alarmtjenester og gratis opkaldsplacering, samt at forpligte mobiludbydere på besøgte net til ikke at opkræve roamingudbydere noget gebyr i forbindelse med alarmkommunikation, der er initieret af roamingkunder, og transmission af oplysninger om opkaldsplacering.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt. Dette begrundes med:

Problemerne på roamingmarkedet har ikke kunnet løses på nationalt, regionalt eller lokalt niveau, og det er derfor alene handlinger på EU-niveau, der er effektive. Handlinger på EU-niveau er derfor afgørende for at forbedre det indre marked for elektronisk kommunikation.

Prisforskellen mellem opkald foretaget i en persons egen medlemsstat og roaming-opkald kan med rimelighed anses for at modvirke anvendelsen af grænseoverskridende tjenesteydelser som roaming. En sådan modvirkning af grænseoverskridende aktiviteter kan potentielt hindre oprettelsen af et indre marked, hvor fri bevægelighed for varer, tjenester og kapital sikres.

Forslaget indeholder foranstaltninger på både engros- og detailniveau. I sin dom i sag C-58/08⁶ fandt EU-Domstolen, at engrosregulering af roamingmarkedet overholder nærhedsprincippet (og proportionalitetsprincippet) i betragtning af, at *"detailtakster og engros takster i udstrakt grad [er] afhængige af hinanden, således at initiativer til udelukkende at nedbringe niveauet i detailtaksterne uden at røre ved niveauet i engrosomkostningerne for roamingtjenester i Fællesskabet kunne have indebåret risiko for at forstyrre roamingmarkedets funktion i Fællesskabet."*

Ligeledes er de forhold, der adresseres med de nye foranstaltninger, der er inkluderet i forslaget, også nøje knyttet til og påvirket af den grænseoverskridende karakter af roaming. Derfor kan de ikke tilstrækkeligt adresseres selvstændigt af medlemsstaterne, og handling på EU-niveau vil være mere effektiv end handling på nationalt niveau.

Regeringen deler Kommissionens vurdering og finder, at nærhedsprincippet er overholdt i nærværende forslag.

6. Gældende dansk ret

De nationale tilsynsmyndigheders adgang til at foretage markedsundersøgelser er reguleret i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014, som senest ændret ved lov nr. 1833 af 8. december 2020.

Derudover er der i en bekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 488 af 29. april 2019 om adgang til det åbne internet, detailtakster for reguleret EU-intern kommunikation

⁶ Sag C-58/08: Domstolens dom (Store Afdeling) af 8. juni 2010 – The Queen, på begæring af: Vodafone Ltd, Telefónica O2 Europe plc, T-Mobile International AG og Orange Personal Communications Services Ltd mod Secretary of State for Business og Enterprise and Regulatory Reform (anmodning om præjudiciel afgørelse fra High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) – Det Forenede Kongerige) (Forordning (EF) nr. 717/2007 – roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet – gyldighed – hjemmel – artikel 95 EF – proportionalitetsprincippet og subsidiaritetsprincippet) EUT C 209 af 31.7.2010, s. 4–4.

og international roaming, fastsat bestemmelser om tilsyn med overholdelse af roamingforordningerne. Bekendtgørelsen fastlægger endvidere, hvilke sanktioner der kan pålægges, hvis reglerne ikke overholdes, samt hvordan man kan klage over de afgørelser, som tilsynsmyndigheden træffer.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, idet forordningen har direkte virkning og ikke skal implementeres i dansk ret.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke have væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at have en generel positiv effekt på samfundsøkonomien i EU.

Forslaget vurderes at medføre øget brug af digitale løsninger på tværs af landegrænser, både for erhvervslivet og den enkelte forbruger, øget innovation og fordele for forbrugerne.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at påvirke mobiludbydernes indtjening som følge af de reducerede engrosprislofter. Indførelsen af lavere engrosprislofter kan på kort sigt reducere mobiludbydernes engrosindtægter på roaming. Imidlertid reduceres samtidig mobiludbyderens engrosomkostning, når mobiludbyderen køber roaming på engrosniveau for at kunne levere roamingtjenester til deres egne kunder. De danske mobiludbydere er nettoaftagere af roamingtrafik, dvs. at de danske mobiludbydere køber mere roaming af udenlandske mobiludbydere, end de sælger. Dette skyldes, at de danske forbrugere generelt rejser mere til de andre EU-lande end omvendt.

Forslaget vurderes at kunne øge omkostningerne for mobiludbydere, der i dag ikke leverer samme tjenestekvalitet ved roaming som derhjemme. Det skyldes, at en forpligtelse for mobiludbydere til at sikre, når det er teknisk muligt, at roamingtjenesterne leveres under de samme betingelser, som hvis de blev brugt på hjemmemarkedet, vurderes at kunne medføre et højere dataforbrug end i dag (fx hvis en mobiludbyder i dag tilbyder 4G i Danmark, men ikke i alle EU-lande) og derved højere engrosomkostninger. De reducerede engrosprislofter kan dog opveje det øgede dataforbrug og deraf afledte øgede omkostninger.

Forslaget vurderes endvidere at mindske de administrative byrder for udbydere af roaming bl.a. gennem ophævelse af en række forældede forpligtelser og effektivisering af kravene om rapportering.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes at styrke beskyttelsen af forbrugere, der roamer i EU. Forslaget skønnes ikke at have andre konsekvenser.

8. Høring

Forslaget har i perioden den 24. februar til 8. marts 2021 været sendt i høring i Specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik.

Der er indkommet høringssvar fra Teleindustrien (TI) og Forbrugerrådet Tænk.

TI anfører generelt, at det oprindelige formål med RLAH i dag er opnået og er samlet opfattet som en stor sejr for borgere og virksomheder, herunder blandt små- og mellemstore virksomheder, der i dag kan rejse og roame næsten uden begrænsninger i alle EU/EØS-lande. Der har været en markant vækst i rejsetrafikken, især på data-siden de senere år, og må ventes at udvikle sig i samme retning, når COVID-19-krisen er overstået.

TI bemærker, at interventionen i detailsalgspriser har krævet omfattende ændringer i it- og faktureringsystemer og i engros- og detailsalgskontrakter oven i de øgede netværksomkostninger. Omkostningsdækning og hensigtsmæssige anvendelsesbestemmelser er derfor fortsat vigtige, og yderligere forpligtelser bør kun være rettet mod klare markedsfejl.

I forhold til *engrosprislofter* støtter TI en reduktion af engrosprislofterne. Markant lavere engrosprislofter er essentielle for, at det fortsat er muligt for europæiske forbrugere at realisere sit stigende dataforbrug, opnå alle fordelene af fremtidens innovative og digitale tjenester samt at kunne realisere det fulde potentiale ved det digitale indre marked.

TI bemærker i den forbindelse, at de fremtidige roamingregler imidlertid bør kunne håndtere den forestående æra med roaming mellem 5G-net, som adskiller sig fra tidligere teknologier – ikke kun på hastigheden, men også på tjenestekvalitet (QoS), da det bliver muligt at tilbyde ”network slicing”⁷. Hertil bemærker TI, at disse forskellige ”network slices” kan prissættes forskelligt, fordi de underliggende omkostninger til at levere disse ”slices” varierer. Ifølge TI skal roamingreglerne derfor tage højde for mange flere elementer i engrosprissætningen for data, som bør inddeles i flere engrospriser afhængig af fx flere ”network slices”, som ikke nødvendigvis er lige omkostningstunge.

For så vidt angår *tjenestekvalitet* anser TI kravet om oplysning i slutbrugerkontrakten af forventet tjenestekvalitet for roaming i andre EU-lande end hjemlandet for rimeligt,

⁷ ”Network slicing” betyder, at operatører bliver i stand til at tilbyde en række forskellige kvalitetsparametre på hvert sit ”slice” som fx lav latenstid, høj båndbredde eller ”best-effort”-forbindelse.

men understreger, at tjenesteudbydere ikke har kontrol over hverken roamingpartners tjenestekvalitet eller den enkelte kundes hjemlige netværksmuligheder og abonnement, og da der under tiden kan være behov for at skifte mellem roaming-partnere, kan det være særligt vanskeligt at kunne opfylde oplysningskravet.

TI ser dog ikke umiddelbart noget tegn på, at hverken danskere eller borgere fra andre EU-lande opfatter tjenestekvalitetsproblemer ved roaming som et emne, der kræver lovgivningsmæssig indgriben. For TI er det essentielt, at de foreslåede regler kan sikre, at mobiludbydere ikke har mulighed for at forskelsbehandle inbound roamende kunder i forhold til mobiludbyderens egne indlandskunder. Hertil ønsker TI i højere grad forståelse for, hvordan de foreslåede regler om tjenestekvalitet spiller sammen med de eksisterende netneutralitetsregler.

TI anfører desuden, at der er behov for mere klarhed om, hvordan de foreslåede bestemmelser reelt har til hensigt at gribe ind på markedet.

I forhold til *bæredygtighedsmekanisme* er TI enige med Kommissionens vurdering om, at de foreslåede lavere engrosprislofter vil fremme konkurrencen og ultimativt medføre, at roaming i EU kan ydes som et kvalitetsparameter i produkter til slutkunder og dermed gøre roaming økonomisk bæredygtigt over tid.

Med hensyn til *alarmkommunikation* via sms anfører TI, at det generelt bør sikres, at nye løsninger harmoniseres med løsninger i det øvrige EU. Dels for at sikre ensartet funktionalitet på tværs af landegrænser særligt ved roaming, og dels for at drage nytte af en rationel fælles udvikling af tjenesterne, hvilket også kan være med til at reducere omkostningerne ved de nye tekniske tjenester. TI støtter således i udgangspunktet forslaget om, at mobiludbydere af et besøgende net ikke må pålægge yderligere omkostninger på en roamende kunde.

TI bemærker, at for nuværende vil der være en række tekniske udfordringer ved at foretage alarmkommunikation via sms, og at der på nuværende tidspunkt ikke er nogen teknisk løsning eller standard, som favner problemet og kan sikre en pålidelig håndtering af alarm-sms'er fra danskere i udlandet og udlændinge i Danmark.

TI opfordrer til, at EU forsøger at opnå en global standard for alarmkommunikation via sms eller alternativt en europæisk standard. Dette gælder også for VoLTE-opkald – udover 112 – som håndteres lokalt.

TI forstår desuden rationale i, at slutbrugeren gøres opmærksom på udbuddet af alarmtjenester i det besøgte medlemsland. TI anbefaler hertil, at der holdes en ajourført liste på landeniveau, som operatørerne kan læne sig op ad. TI gør dog opmærksom på, at forskelligartet kommunikation til slutbrugere på tværs af lande både vil øge de administrative byrder samt ikke bidrage til at øge forståelsen af kommunikationen til slutbrugeren.

For så vidt angår "*value-added*"-tjenester finder TI, at der siden indførelsen af RLAH har været en række tvivlsspørgsmål vedr. "value added"-tjenester, herunder især problematikken i forbindelse med ukendte prisniveauer for sådanne tjenester i det besøgte land. Derfor finder TI det positivt, at Kommissionen foreslår at indføre transparenskrav og -tiltag over for roamende kunder. TI kan desuden støtte forslaget om, at der udarbejdes en BEREC-database over samtlige "value-added"-tjenester, så længe indberetningen til dette sker på en administrativ smidig måde, som ikke påfører mobiludbydere unødige omkostninger og ressourcekrævende byrder. TI finder det dog bekymrende og særligt vanskelig at skulle kommunikere på letforståelig og overskuelig vis til slutbrugerne (pr. sms) med den efterspurgte skræddersyede information. TI bemærker, at en løsning herpå kunne være, at der tillades at linke til BEREC-databasen med den opdaterede og fornødne information om sådanne tjenester i det besøgte land.

I forhold til *IoT- og M2M-tjenester* anfører TI, at det er et komplekst problem i forbindelse med roaming, og at IoT/M2M-tjenesters grundlæggende forskellige karakteristika adskiller sig fra traditionelle tale- og datatjenester. TI anbefaler, at IoT- og M2M-tjenester holdes udenfor roamingforordningen, indtil et forslag om særskilt regulering af IoT-/M2M-tjenester måtte foreligge.

I forhold til reglerne om *rimeligt forbrug* støtter TI, at reglerne fastholdes som hidtil, herunder især grundet kompleksiteten og omkostningen ved processen for rimeligt forbrug. TI er desuden enig med Kommissionen i, at de lavere engrosprislofter generelt vil være til fordel for abonnenter med frie data abonnementer.

For så vidt angår *roamingtillæg* finder TI det proportionalt, at der fortsat lægges op til, at tillægget, som mobiludbydere kan kræve hos slutbrugeren, fastholdes til engrosprisloftet. TI støtter desuden, at det nye forslag fjerner loft over summen af den nationale detailpris og roamingtillægget, når nu kundens forbrug måtte overstige det maksimale forbrug inkluderet i sit abonnement.

Endelig finder TI, at det er en lettelse, at mobiludbydere uden for eurozonen ikke længere skal *valutaopdatere engrospriserne* to gange om året, og at det skaber konsistens i reguleringen. TI finder det dog stadig besværligt at skulle finde de korrekte valutakurser, som gennemsnitsberegningen skal foretages på. TI henstiller derfor til, at Kommissionen oplyser den gennemsnitsvalutakurs, som skal anvendes i omregningen fx på Kommissionens sin hjemmeside dagen efter den sidste dato, som skal inkluderes i gennemsnitsberegningen.

Forbrugerrådet Tænk kan støtte Kommissionens forslag til revision af roaming-forordningen og finder, at der med forslaget til revision af forordningen er taget endnu et skridt i den rigtige retning med at skabe et reelt indre marked for mobiltelefoni.

Forbrugerrådet Tænk finder det positivt og nødvendigt, at forslaget sigter mod endelig at sikre forbrugerne det samme serviceniveau ude som hjemme for at sikre opfyldelsen af forbrugernes berettigede forventninger og opnå de oprindelige ambitioner med roaming-forordningen.

Forbrugerrådet Tænk er også tilfredse med, at engrosprislofterne foreslås reduceret, men finder, at omfanget af reduktionen er utilstrækkelig. Forbrugerrådet Tænk vurderer, at der fortsat er lang vej ned fra engrosprislofterne til de dokumenterede omkostninger ved at producere roaming i det besøgte net. Den negative effekt af denne mangel på hård prisstyring er højere priser til forbrugerne – både direkte og gennem en svækkelse af konkurrenceevnen hos de MVNO'er, der er nødt til at købe roamingydelse af de store mobilselskaber.

Forbrugerrådet finder desuden, at forslaget på en konstruktiv måde også søger at løse to mangler, som er identificeret i brugen af roaming, nemlig uhindret og gratis adgang til nødtjenester i besøgte net og beskyttelse af forbrugerne mod overpriser ved deres brug af tillægstakserede tjenester.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været drøftet i Rådets arbejdsgruppe for telekommunikation. Som forventet viste de første holdningstilkendegivelser uenighed i forhold til engrosprislofterne. En gruppe af medlemsstater har udtrykt utilfredshed med datagrundlaget for Kommissionens forslag til fastsættelse af engrosprislofterne og har bemærket, at Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad har medtaget investeringer i 5G og COVID-19 pandemiens indvirkning på den fremtidige fastsættelse af engrosprislofterne.

En anden gruppe af medlemsstater finder dog, at der er plads til at fastsætte engrosprislofter på roamingtjenester på et lavere niveau end dem, som Kommissionen foreslår.

10. Regeringens generelle holdning

Det er regeringens holdning, at konkurrencedynamikken på roamingmarkedet ikke har ændret sig og sandsynligvis ikke vil ændre sig i den nærmeste fremtid. Derfor bør den nuværende detail- og engrosregulering fortsat gælde i de kommende år for at sikre, at de danske forbrugere og virksomheder kan drage fordel af roaming inden for EU uden yderligere omkostninger.

Regeringen deler Kommissionens vurdering af, at der er plads til yderligere reduktion af engrosprislofterne under hensyntagen til, at mobiludbydere er i stand til at få dækket deres effektivt opståede omkostninger ved levering af engrosroamingtjenester, og samtidig med at der stadig efterlades plads til at forhandle priser under engrosprislofterne. Regeringen er endvidere enig med Kommissionen i, at der kan blive behov for yderligere justeringer af engrospriserne i løbet af de ti år, som forordningens levetid forslås forlænget med, herunder for at tage højde for fremtidige forretningsmodeller for 5G, som adskiller sig fra, hvorledes man i dag afregner mellem selskaberne.

Regeringen finder, at slutbrugere generelt er opmærksomme på, at forskellige lande og mobilnet kan have forskellige niveauer af QoS, og at slutbrugere generelt er tilfredse med kvaliteten af den service, der leveres under roaming. Regeringen finder desuden, at tjenestekvalitet i dag anvendes som et konkurrenceparameter blandt de danske mobiludbydere i forhold til at give deres kunder den bedste mulige oplevelse ved roaming. Det er samtidig et forhold, som de danske mobiludbydere anvender i deres markedsføring over for slutbrugere. På den baggrund finder regeringen det som udgangspunkt ikke nødvendigt at forpligte mobiludbydere til at sikre, når det er teknisk muligt, at roamingtjenesterne leveres under de samme betingelser, som hvis de blev brugt på hjemmemarkedet. I Rådets arbejdsgruppe for telekommunikation har regeringen anført, at regeringen dog er åben for at drøfte forpligtelsen nærmere.

Som alternativ til en forpligtelse for mobiludbydere til at sikre, når det er teknisk muligt, at roamingtjenesterne leveres under de samme betingelser, som hvis de blev brugt på hjemmemarkedet, har regeringen tidligere foreslået Kommissionen at forpligte mobiludbydere til at oplyse kunderne om de tilgængelige teknologier og hastigheder (QoS) under roaming (fx på hjemmesider, i kontrakter m.v.). Regeringen er derfor tilfreds med, at Kommissionens forslag netop indeholder en sådan forpligtelse.

Endvidere har regeringen tidligere foreslået Kommissionen at overveje at lovgive mod diskrimination i forhold til tjenestekvaliteten mellem en kunde, der roamer på et udenlandsk net, og en indenlandsk kunde, der bruger samme mobiludbyders net. Regeringen er på den baggrund tilfreds med, at Kommissionens forslag indeholder en forpligtelse for mobiludbydere på besøgte net til at give adgang til alle tilgængelige netværksteknologier og -generationer. Således sikres der ligebehandling mellem roamingkunder og lokale kunder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Grund- og nærhedsnotat er oversendt den 18. marts 2021.